

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

J. Gerritsen

BEL/GRN

Telefoonnummer +31235143072

gerritsenj@noord-holland.nl

1 | 5

Betreft: toezenden concept Regionale Veenweide Strategie 1.0

Verzenddatum

- 2 JUNI 2022

Geachte leden,

Kenmerk

1510289/1811360

Hierbij verzoeken wij u deze brief (met bijlagen) ter bespreking op de B-agenda van de commissie Natuur, Landbouw en Gezondheid van 13 juni 2022 te plaatsen.

Uw kenmerk

Wat is de reden?

Ons college werkt aan de vaststelling van een Regionale Veenweide Strategie 1.0 (hierna: RVS 1.0). Deze RVS 1.0 vloeit voort uit het Klimaatakkoord, waarin ook doelstellingen zijn opgenomen voor de reductie van CO₂ uit veenbodems. Zo past de RVS 1.0 in de koers die met het Klimaatakkoord ingezet is. Op 14 maart jl. heeft een Benen-op-Tafel-overleg plaatsgevonden met de leden van uw commissie Natuur, Landbouw en Gezondheid, waarin u bent geïnformeerd over de stand van zaken rond de totstandkoming van de RVS 1.0. In die bijeenkomst heeft u aangegeven graag geconsulteerd te worden voor de vaststelling van de definitieve RVS 1.0.

Wat vragen wij aan de commissie?

Ons college heeft op 24 mei jl. de concept-RVS 1.0 vrijgegeven voor consultatie. Met deze consultatie willen wij zoveel als mogelijk de stakeholders de mogelijkheid bieden aanvullingen, suggesties en opmerkingen te maken. Op die manier verwachten wij ook het begrip over de veenweideproblematiek te vergroten, inclusief de problematiek van bodemdaling. Onderdeel van deze consultatie is een gesprek met uw Statencommissie. Wij vragen u uw indrukken over de concept-RVS 1.0 aan ons kenbaar te maken, zodat wij deze kunnen betrekken bij de vaststelling van de definitieve RVS 1.0. De definitieve RVS 1.0 zal na het zomerreces door ons college worden vastgesteld, waarna deze ter besluitvorming aan uw Staten (door tussenkomst van de commissie NLG) wordt voorgelegd.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Om welk GS-besluit gaat het?

Het gaat om het GS-besluit van 24 mei jl., waarin de concept-RVS 1.0 is vastgesteld en vrijgegeven voor consultatie.

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

Op welk beleidskader is dit voorstel gebaseerd?

Ons college is van mening dat het verminderen van de broeikasgasuitstoot en daarmee het verminderen van de bodemdaling een urgent vraagstuk is. De ambitie in het Klimaatakkoord om de CO₂-emissie terug te dringen en het daaraan gekoppelde remmen of stoppen van de bodemdaling is van belang voor de klimaatbestendigheid, veiligheid en waterrobuustheid van de provincie. De RVS 1.0 is een uitwerking van het Klimaatakkoord Landbouw en Landgebruik, onderdeel Veenweidegebieden. Bovendien heeft de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) in het Veenplan 1.0 aan de provincies opdracht gegeven een Regionale Veenweide Strategie te schrijven.

Het Klimaatakkoord staat niet op zichzelf, maar heeft een directie relatie met de in de Noord-Hollandse Omgevingsvisie NH2050 genoemde opgave ten aanzien van bodemdaling, namelijk verminderen, stoppen en indien mogelijk herstellen. Deze concept-RVS 1.0 borduurt voort op de al gezette stappen met de richtinggevende uitspraken over bodemdaling en het rapport van prof. dr. C.P. Veerman: 'Haren kost geen tijd'. Dit rapport beschrijft op een adequate wijze de spanning die bestaat tussen de urgente vraagstukken van klimaatverandering en bodemdaling enerzijds, en anderzijds het belang dat alle partijen die hier een rol in spelen, met name in de agrarische sector, de gelegenheid hebben om de noodzakelijke transities 'mee te maken'. Ons college vindt nog steeds dat deze balans van belang is. In deze concept-RVS 1.0 houden we daarom onverkort vast aan de doelen uit het Klimaatakkoord, maar geven we anderzijds het gebied de kans te reageren op de draagkracht, draagvlak, haalbaarheid en uitvoerbaarheid van de opgave en de benodigde maatregelen.

Deze concept-RVS 1.0 is de eerste in een reeks. Hierna volgen nog een RVS 2.0 en een RVS 3.0-versie, waarin zowel de doelen als de keuzes steeds richtinggevender en concreter worden en de uitvoering van maatregelen steeds verder zal worden uitgewerkt. Hoewel in deze concept-RVS 1.0 al belangrijke uitgangspunten worden bepaald (zie hierna), zijn er op dit moment ook nog veel 'schuivende panelen'. Zo werkt het Rijk, op basis van het regeerakkoord, aan een Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG). Daarnaast wordt het Veenplan 1.0 dit jaar geëvalueerd. Het is goed mogelijk dat op basis van deze trajecten nog belangrijke wijzigingen in de RVS 2.0 en 3.0 moeten worden aangebracht. Verder wordt door het Rijk en interprovinciaal nog gewerkt aan een verbetering van de emissiecijfers en zal een herijking van het Klimaatakkoord op basis van de verbeterde rekenmethode (beter en gedetailleerder) plaatsvinden.

Is dit voorstel eerder behandeld in een commissie of in PS?

Dit is de eerste keer dat de concept-RVS 1.0 ter bespreking in uw commissie voor ligt. Wel zijn eerder twee Benen-op-Tafeloverleggen met uw commissie geweest en heeft u op 16 mei jl. een werkbezoek aan één van de projecten gebracht die in het kader van de Impulsgelden (zie hierna) worden uitgevoerd.

Wat zijn de effecten van het voorstel?

Door de hierboven genoemde 'schuivende panelen' vinden wij het onwenselijk nu al definitieve beleidskeuzes te maken. Op basis van de nieuwe rekenregels heeft Noord-Holland een uitstoot van 0,17 Mton CO₂-equivalenten per jaar. De opgave is 0,14 Mton reductie van de CO₂-emissie per jaar. De berekening van de CO₂-emissiereductie van de mogelijke maatregelen laten zien dat Noord-Holland altijd een hogere uitstoot heeft dan de maximale toegestane uitstoot van 0,03 Mton per jaar. Met de RVS 1.0 zullen we dit bij de minister van LNV aankaarten. In de RVS 2.0 en 3.0 kunnen dan op basis van nieuwe inzichten en de herijking van het Klimaatakkoord definitieve en verstrekkendere keuzes gemaakt kunnen worden. Daar waar duidelijkheid komt, zal dit in de definitieve versie van RVS 1.0 worden verwerkt.

Tegelijkertijd willen we niet afwachten. Zowel de klimaat- als de bodemdalingsproblematiek zijn reëel, urgent en vragen actie. Daar waar we de CO₂-emissie en de bodemdaling willen verminderen, doen we dat integraal en gebiedsgericht, in samenwerking met anderen. Op dit moment richten wij ons op *no-regret*-maatregelen en op projecten waar energie zit. Deze projecten hebben een plaats gekregen in de begroting ten behoeve van de uitputting van de Impulsgelden die we voor dit doel van het ministerie van LNV hebben gekregen. Een mooi voorbeeld zijn projecten die werken aan een duurzame (melk)veehouderij die ook het landschap beheert, bijdraagt aan de leefbaarheid en aan de slag gaat met maatschappelijke verduurzamingsopgaven. Hierbij passen agrariërs actieve en passieve waterinfiltratietechnieken toe of testen andere methoden uit die reductie van de CO₂-emissie tot gevolg hebben.

Ook bepalen we in de concept-RVS 1.0 dat het verhogen van de grondwaterstand altijd *no regret* is (mits niet hoger dan 20 cm onder het maaiveld). En dat in het peilbeheer het HAKLAM-principe wordt toegepast. HAKLAM staat voor Hoger peil Als het Kan, Lager Als het Moet. Bij de meeste waterschappen is dit in de experimenteerfase. Dit past bij het lerende proces dat de RVS 1.0 kenmerkt. Uiteraard moet HAKLAM het behalen van de doelstelling van minder CO₂ uitstoot ten goede komen.

Waar zijn we al aan de gang?

In veel gebieden wordt al jaren gewerkt aan het tegengaan van bodemdaling. Mooie voorbeelden hiervan in Laag Holland zijn: Assendelft waar wordt geëxperimenteerd met onderwaterdrainage en natte teelten zoals azolla, of de lisdoddeteelt in de Burckmeer. In het Groene Hart is de uitvoering van het gebiedsproces Ronde Hoep begonnen en wordt een project met greppelinfiltratie en klei in veen uitgevoerd. Deze concept RVS 1.0 markeert het voortzetten van al die goede projecten, vanuit een overkoepelende visie met het oog op het halen van het doel uit het klimaatakkoord ten aanzien van veenweidegebieden.

Wat zijn de financiële aspecten/risico's?

Er zijn door het ministerie van LNV zogenoemde Impulsgelden beschikbaar gesteld. Noord-Holland heeft € 18 miljoen gekregen. Wij hebben u hier bij brief van 10 september 2020 (ons kenmerk: 1452772/1466102)

geïnformeerd. In de concept-RVS 1.0 vindt u een begroting voor de inzet van deze Impulsgelden. Als uw Staten de definitieve RVS 1.0 vaststellen, stellen zij hiermee ook de besteding van de Impulsgelden vast. Daarna worden de Impulsgelden onderdeel van het Programma Natuurnetwerk, dat jaarlijks door uw Staten wordt vastgesteld.

Met wie is dit (extern) afgestemd?

De uitvoering van de RVS 1.0 vraagt veel samenwerking met verschillende partijen. Te denken valt aan waterschappen, gemeenten, grondeigenaren en belangenorganisaties zoals de terreinbeherende organisaties en LTO. In de ambtelijke voorbereiding van de concept-RVS 1.0 is met diverse partijen gesproken. Door nu een brede consultatie te starten zetten we deze afstemming voort en willen we verder bouwen aan het draagvlak voor de uitvoering van de RVS 1.0. Alle reacties zullen in een klankbordgroep met vertegenwoordigers van de waterschappen, LTO-Noord, terreinbeherende organisaties en gemeenten worden besproken. Een overzicht van de gemaakte opmerkingen en hoe daar door ons college mee is omgegaan, zal bij de vaststelling van de definitieve RVS 1.0 aan uw Staten worden meegezonden.

Heeft (burger)participatie plaatsgevonden? Op welke manier?

Ja, er heeft (burger)participatie plaatsgevonden. De RVS 1.0 gaat over het landelijke veenweidegebied en daarom is ingestoken op de eigenaren en direct-belanghebbenden in het veenweidegebied. Omdat de RVS 1.0 beleidsarm is, is een grootschalige publiciteits- of participatiecampagne nu niet het geëigende instrument.

Wanneer en hoe is/wordt over dit besluit gecommuniceerd?

De concept-RVS 1.0 wordt breed verspreid onder alle belanghebbenden. Uitgebreide communicatie vindt plaats na vaststelling van de definitieve RVS 1.0.

Vindt er een evaluatie van dit besluit plaats?

De concept-RVS 1.0 ligt nog niet ter besluitvorming voor. In dit stadium gaat het over een consultatieronde. Evaluatie van de doelstellingen van het Klimaatakkoord vindt plaats op landelijke schaal. Dit is nader toegelicht in de concept-RVS 1.0.

Is er een link met Europa?

Het Klimaatakkoord kent zijn oorsprong in Europees beleid. De RVS 1.0 is een uitwerking hiervan.

Wat is de vervolgpprocedure?

Na het ophalen van de opmerkingen in de consultatieronde, zal de definitieve RVS 1.0 worden afgerond. Verwerking van de opmerkingen uit de consultatieronde zal in een werkgroep met stakeholders, waaronder

waterschappen, terreinbeherende organisaties en LTO worden vormgegeven. Vervolgens zal de vaststellingsprocedure via ons college naar uw Staten worden doorlopen. De planning voor de start van de RVS 2.0 is het vierde kwartaal van 2024.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

R.M. Bergkamp

* voorzitter
J. Olthof

Bijlage: concept-Regionale Veenweide Strategie 1.0